

Ministerie van Klimaat en
Groene Groei

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

**Directie Europese en
Internationale Zaken**

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000003952069570000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/kgg

Ons kenmerk

DEIZ / 101497955

Datum 6 oktober 2025

Betreft Geannoteerde Agenda Energieraad (formeel) 20 oktober 2025

Geachte Voorzitter,

Bijgevoegd vindt u de geannoteerde agenda voor de Energieraad van 20 oktober 2025 in Luxemburg.

Sophie Hermans
Minister van Klimaat en Groene Groei

Geannoteerde Agenda Energieraad (formeel) 20 oktober 2025

Op 20 oktober a.s. vindt in Luxemburg de formele Energieraad plaats. Op het moment van schrijven is de exacte agenda nog niet bekend en ontbreken de stukken die duiding geven aan de inhoud van de discussies nog. Naar verwachting zal op de agenda staan het bereiken van een algemene oriëntatie van de Raad op de REPowerEU-verordening voor de uitfasering van Russisch gas, evenals een beleidsdiscussie over het door de Europese Commissie aangekondigde Elektrificatie Actieplan. Ook staat een uitwisseling over de energiesituatie in Oekraïne en Moldavië op de agenda.

**Directie Europese en
Internationale Zaken**

Ons kenmerk
DEIZ / 101497955

REPowerEU-verordening

Op 17 juni heeft de Europese Commissie (hierna: Commissie) een wetgevingsvoorstel gepresenteerd voor het beëindigen van de invoer van Russisch gas en olie tegen eind 2027. Het voorstel geeft aan langs welke weg de Commissie wil komen tot een volledige, snelle en permanente uitfasering van Russisch gas en olie uit het energiesysteem van de Unie. Het voorstel voorziet daartoe in een stapsgewijs verbod op de invoer van gas dat afkomstig is uit Rusland of (in)direct uit Rusland wordt ingevoerd. Daarnaast presenteert het voorstel een verplichting voor lidstaten om nationale diversificatieplannen op te stellen voor de geleidelijke stopzetting van de invoer van Russisch gas en olie.

De Kamer is op 11 juli jl. over de Nederlandse appreciatie van het Commissievoorstel geïnformeerd waarbij is aangegeven dat het kabinet het voorstel ondersteunt.¹ In de afgelopen periode is onderhandeld over het voorstel, wat heeft geleid tot een aantal aanpassingen. Onder andere op aandringen van Nederland is ten behoeve van de uitvoerbaarheid van de verordening beter aansluiting gezocht bij de terminologie van de douanewetgeving. Ook is aangepast dat importeurs van gas geen voorafgaande toestemming meer hoeven aan te vragen indien zij dat gas importeren vanuit gasproducerende landen waarvan het zeker is dat die zelf geen gas uit Rusland (kunnen) importeren, dan wel strikte maatregelen hebben genomen om dat tegen te gaan. Dit komt tegemoet aan het beperken van de administratieve lasten voor bedrijven. Er zijn echter nog wel vragen of deze voorafgaande toestemming en de tijd die daarvoor beschikbaar is (vijf werkdagen) niet in de weg staat van met name spotLNG inkopen. De Commissie is gevraagd om op dit punt met nadere informatie te komen. Een andere aanpassing is dat lidstaten ervoor mogen kiezen om de uitvoering van de verordening geheel of gedeeltelijk bij een andere instantie te beleggen dan de Douane. Dit speelt mogelijk ook in Nederland en vooruitlopend op de vaststelling en inwerkingtreding van de verordening wordt in nauwe samenspraak met de Douane gezien hoe invulling kan worden gegeven aan de verordening.

Mogelijk ontstaat er tijdens de Energieraad nog discussie op twee punten die door sommige lidstaten zijn opgebracht maar niet door het voorzitterschap zijn overgenomen. Ten eerste pleiten sommige lidstaten voor bepalingen om Europese bedrijven schadeloos te stellen bij eventuele succesvolle claims vanuit de Russische Federatie omtrent het niet nakomen van contractuele afspraken. Het Nederlandse kabinet vindt niet dat de EU garant moet staan bij eventuele claims. Ook wordt door een aantal lidstaten gepleit voor een 'sunset'-clausule om het importverbod op Russisch gas later te heroverwegen. Het Nederlandse kabinet vindt een dergelijke clausule onnodig en een onwenselijk signaal.

¹ Kamerstukken II 2024/25, 22 112, nr. 4106.

Het voorzitterschap streeft ernaar om tijdens de Energieraad een algemene oriëntatie te bereiken en daarna de onderhandelingen met het Europees Parlement snel te starten om tot een definitieve tekst te komen. In het Parlement is er brede steun voor hetgeen met de verordening wordt beoogd.

**Directie Europese en
Internationale Zaken**

Inmiddels heeft de Commissie op 19 september jl. haar voorstel voor een 19^e sanctiepakket uitgebracht. Onderdeel van dit pakket is dat de import van LNG uit de Russische Federatie onder de sancties komt te vallen. Anders dan de REPowerEU-verordening, die een permanent verbod op de import van Russisch gas (LNG en gas dat via pijpleidingen wordt aangevoerd) voorziet, hebben deze punitieve sancties per definitie een tijdelijk karakter. Het Nederlandse kabinet steunt de inzet van het sanctiepakket. Besluitvorming over het 19^e sanctiepakket moet plaatsvinden op basis van unanimiteit, terwijl het bereiken van een algemene oriëntatie van de raad op de REPowerEU-verordening en de uiteindelijke besluitvorming plaatsvindt op basis van gekwalificeerde meerderheid. Voor het Nederlandse kabinet is het van belang dat de ambitie, coherentie en effectiviteit van de verschillende pakketten maatregelen die voorzien in de uitfasering van Russische energie uit de EU in onderlinge samenhang overeind blijft.

Ons kenmerk
DEIZ / 101497955

Electrification Action Plan

De Commissie heeft aangekondigd een Elektrificatie Actieplan te publiceren in het eerste kwartaal van 2026. Elektriciteit zal in het toekomstige energiesysteem de belangrijkste energiedrager worden. Echter, elektrificatie stagneert, waardoor de voortgang van decarbonisatie wordt belemmerd. De belangrijkste barrières die leiden tot deze stagnatie zijn onduidelijke beleidskaders, hoge investeringskosten, hoge en onzekere elektriciteitskosten, netcongestie, beperkte beloning voor flexibiliteit en vraagsturing, onvolledig technologieaanbod (met name voor industriële processen met hoge temperaturen) en een tekort aan kennis en gedeelde standaarden.

De Commissie wil met het actieplan barrières wegnemen die de elektrificatie in de EU belemmeren, zowel aan de aanbod- als de vraagzijde, met gerichte maatregelen voor verschillende sectoren. Het plan moet zich volgens de Commissie richten op het verbeteren van de randvoorwaarden voor elektrificatie zoals flexibiliteit, infrastructuur, prijssignalen en innovatie.

Het kabinet onderschrijft het belang van elektrificatie als een efficiënte en toekomstbestendige route naar verduurzaming. Het kabinet zet hierbij in op het creëren van de juiste randvoorwaarden voor elektrificatie, zoals recent uiteengezet in de *Actieagenda Elektrificatie Industrie*.² Om het potentieel voor elektrificatie te ontsluiten, richt het kabinet zich op vier pijlers: (1) consistent beleid, (2) de juiste financiële prikkels, (3) innovatie en kennis en (4) flexibiliteit. Een concreet voorbeeld is de verkenning van "Contracts for Difference" aan de vraagzijde (een contract dat het verschil tussen marktprijs en afgesproken referentieprijs afdekt voor de afnemer) om elektriciteitskosten voorspelbaarder te maken en de investeringszekerheid voor industriële elektrificatie te vergroten.³

Nederland zal de Commissie vragen om lidstaten te ondersteunen bij het aanpakken van netcongestie, het verkorten van de wachttijsten voor nieuwe transportcapaciteit en het stimuleren van flexibiliteit, opslag en vraagsturing. Nederland zal daarnaast pleiten voor vereenvoudiging en het stroomlijnen van

² [Actieagenda Elektrificatie Industrie \(september 2025\)](#).

³ Zie ook: [Contracts for difference voor elektrificatie van de Nederlandse industrie | Rapport | Rijksoverheid.nl](#). De eerste resultaten van het onderzoek van E-bridge & Guidehouse laten zien dat een vraag-CfD het versnellen van industriële elektrificatie mogelijk goed ondersteunt.

vergunningsprocedures en het belang van voldoende interconnecties en intensievere samenwerking en coördinatie tussen lidstaten benadrukken. Nederland zal de Commissie oproepen om in het staatssteunkader meer ruimte te bieden voor nationale stimulering van investeringen in elektrificatie. Ook zal Nederland de Commissie vragen om een geharmoniseerde Europese aanpak van de hoge nettatarieven om elektrificatie te bevorderen en een Europees gelijk speelveld te faciliteren.

**Directie Europese en
Internationale Zaken**

Ons kenmerk
DEIZ / 101497955

Energiesituatie Oekraïne en Moldavië

Nederland verwelkomt de uitwisseling over de energiesituatie in Oekraïne en Moldavië, in het licht van de aanhoudende en geïntensiveerde aanvallen van Rusland op de Oekraïense energievoorziening en de verkiezingen in Moldavië. Nederland is zich bewust van de dringende energiebehoeften in Oekraïne en Moldavië en zal tijdens de Energieraad steun uitspreken voor hulp aan beide kandidaatlidstaten.

Met betrekking tot de situatie in Oekraïne zal Nederland specifiek waardering uitspreken voor alle inspanningen van de EU, haar lidstaten en G7+-partners om Oekraïne te ondersteunen bij een gecoördineerde aanpak van dringende behoeften, zoals gasleveringen. Ook is er oog voor langetermijnmaatregelen, zoals noodzakelijke EU-hervormingen in de energiesector. Nederland is zeer onder de indruk van de toewijding van de Oekraïense regering om het Oekraïneplan af te ronden en het Integraal Nationaal Energie- en Klimaatplan (INEK) tijdig bij de Europese Commissie in te dienen. Nederland verwelkomt de stappen die Oekraïne zet in de richting van volledige integratie van de Europese energiemarkt. Nederland zal zich blijven inzetten voor de acute noden in Oekraïne.⁴

Tijdens de Ukraine Recovery Conference van 16 juli jl. heeft de Minister van Buitenlandse Zaken namens het kabinet verdere steun toegezegd aan de Oekraïense energiesector. Concreet zijn de resterende donaties voor 2025 t.w.v. EUR 52 mln. toegewezen aan o.a. in-kind energiesteun (EUR 20 mln.) en aan algemene energiesteun via de EBRD (EUR 15 mln.).

Met betrekking tot de situatie in Moldavië zal Nederland steun uitspreken en de Commissie bedanken voor haar inzet middels het *Civil Protection Mechanism* en elektriciteitsexport via Roemenië. Moldavië kampt met aanhoudende energieonzekerheid vanwege de grote afhankelijkheid van import, en van elektriciteit uit de elektriciteitscentrale van de afgescheiden regio Transnistrië. Hoewel er aanzienlijke inspanningen zijn en nog steeds worden geleverd om de Moldavische energiebronnen te diversifiëren en de veerkracht te verbeteren, vragen deze om extra steun. Deze inspanningen omvatten de bouw van nieuwe infrastructuur, de integratie met Europese energiemarkten en de ontwikkeling van binnenlandse capaciteit voor hernieuwbare energie, en worden ondersteund door de EU en de EBRD.

⁴ De Oekraïense vraag naar gas voor komende winter blijft aanwezig: begin augustus 2025 bevat de ondergrondse gasopslagfaciliteiten van Oekraïne ongeveer 10 bcm, goed voor ongeveer 32% van de totale capaciteit. Dit niveau is 9% lager dan in dezelfde periode in 2024 en het laagste niveau in ten minste 11 jaar.

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

Auteur

[Redacted signature block]

TER BESLISSING

Datum

1 oktober 2025

Kenmerk

DEIZ / 101496376

nota
TER BESLISSING

Openbare beslisnota - Geannoteerde Agenda
Energieraad 20 oktober 2025

Kopie aan

Parafenroute

[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]

Bijlage(n)

Aanleiding

Op 20 oktober 2025 vindt in Luxemburg de formele Energieraad plaats. Hierbij treft u de geannoteerde agenda met de Nederlandse inzet aan.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het ondertekenen en verzenden van de bijgevoegde Kamerbrieven met de geannoteerde agenda.

Kernpunten

- De agenda van de Energieraad bestaat uit drie onderwerpen. Als eerste vindt een discussie plaats over het bereiken van een algemene oriëntatie op de REPowerEU-verordening, gericht op de volledige en permanente uitfasering van Russisch aardgas. Het kabinet zet in op een ambitieus REPowerEU-wetsvoorstel.
- Ook staat een beleidsdiscussie op de agenda over het aangekondigde Elektrificatie Actieplan van de Europese Commissie. Nederland benadrukt het belang van een krachtige Europese inzet op elektrificatie van vraagsectoren.
- Tot slot zal de raad van gedachten wisselen over de energiesituatie in Oekraïne en Moldavië. Nederland zal hierin de steun aan de energiesector herbevestigen voor beide kandidaatlidstaten.

Toelichting

- Tijdens de Energieraad van 20 oktober streeft de Commissie ernaar om een algemene oriëntatie te bereiken op de REPowerEU-verordening, dat gericht is op het beëindigen van de invoer van Russisch aardgas en olie uiterlijk in 2027. Het kabinet ondersteunt dit voorstel en heeft zich actief ingezet voor verduidelijkingen in de tekst, zodat de tekst beter aansluit bij

douanewetgeving. Nederland blijft zich verzetten tegen voorstellen voor schadeloosstelling van bedrijven en tegen een zogeheten 'sunset clause', die het importverbod in de toekomst zou kunnen ondermijnen. Het is voor het kabinet van belang dat de REPowerEU-verordening complementair is aan het 19^e EU-sanctiepakket, waarbij import van LNG uit Rusland wordt meegenomen.

Kenmerk
DEIZ / 101496376

- Het tweede agendapunt is de beleidsdiscussie over het Electrification Action Plan dat de Europese Commissie begin 2026 zal publiceren. De elektrificatie van de energievoorziening stagneert door onder meer netcongestie, hoge investeringskosten, en gebrek aan flexibiliteit en standaardisatie. Nederland onderschrijft de noodzaak van een krachtige Europese inzet op elektrificatie en zal onder meer pleiten voor betere vergunningsprocedures, een passend staatssteunkader, aanpak van netcongestie, en een geharmoniseerde benadering van hoge nettarieven. Deze inzet sluit aan bij de nationale Actieagenda Elektrificatie Industrie.
- Als laatste agendaonderwerp zal de Raad spreken over de energiesituatie in Oekraïne en Moldavië. Nederland zal steun aan de energiesector herbevestigen voor beide kandidaatlidstaten in het licht van de voortdurende Russische aanvallen en de kwetsbare energievoorziening. Voor Oekraïne zal Nederland bijzondere waardering uitspreken voor de voortgang van het Oekraïneplan en de afronding van het Nationaal Energie- en Klimaatplan. Tijdens de Ukraine Recovery Conference is reeds extra Nederlandse steun toegezegd voor 2025. Voor Moldavië zal Nederland steun blijven uitspreken voor de lopende inspanningen op het gebied van diversificatie, regionale samenwerking en energiezekerheid, en de rol van de Commissie daarbij onderstrepen.